

CONCURSUL NAȚIONAL „OLIMPIADA MICILOR ISTORICI – NICOLAE IORGA“

Etapa națională, 20 aprilie 2024,

Clasa a VI-a

Notă. Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru, 90 de minute. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Subiectul I

30 puncte

Citiți, cu atenție, textele de mai:

A. În 1519, alegerea ca împărat a lui Carol de Habsburg, până atunci rege al Spaniei, face din el, devenit Carol Quintul, suveranul cel mai puternic al Europei. Dar această putere, ca și cea a urmașilor săi, are de înfruntat trei obstacole majore: dificultățile pe care le generează în Imperiu și în Țările de Jos progresele reformei protestante, opoziția hotărâtă a regilor Franței la pretențiile de hegemonie ale Habsburgilor, înaintarea otomană în Europa Orientală. În același timp, în aproape întreaga Europă, disensiunile religioase provoacă redutabile războaie civile. (Jeran Carpentier, Francois Lebrun, *Istoria Europei*)

B. În Franța, Henric al IV-lea a reinstaurat autoritatea monarhiei după un îndelungat război civil și religios. Statul a rămas oficial catolic, dar interesele naționale ale Franței erau tratate cu grijă separat de cauza papalității sau a catolicismului internațional...În timpul guvernării lui Ludovic al XIII-lea, Richelieu a folosit armatele regelui pentru a distruge castele și a supune orașe care se opuneau administrației centralizate. Puterea regală a devenit astfel recunoscută pretutindeni în Franța pentru prima dată...puterea franceză se baza pe o birocrație profesională, recrutată mai ales din rândurile claselor de mijloc, și de o armată puternică. (William McNeill, *Ascensiunea Occidentului*)

C. Unul dintre cele mai remarcabile aspecte ale îndelungatei sale domnii a fost capacitatea ei de a încălca aproape toate regulile. Prima și cea mai importantă dintre ele pornea de la ideea că o femeie aflată la tron este în cel mai bun caz o pacoste. Elisabeta a decis să nu se mărite și nu s-a măritat. A doua regulă stipula că nici o femeie nu se putea amesteca în treburile Bisericii. Se poate spune, pe bună dreptate, că Biserica Angliei a fost modelată potrivit voinței reginei. Potrivit celei de-a treia reguli, regina trebuia să urmeze sfaturile Consiliului de Coroană, care se aștepta să țină frâiele guvernării. Elisabeta a ținut seama uneori de aceste sfaturi, dar numai când ele îi conveneau. (John Warren, *Elisabeta I: religia și politica externă*)

D. Dumnezeu i-a investit pe regi ca miniștri ai săi și domnește prin ei asupra popoarelor. Am văzut că întreaga putere vine de la Dumnezeu. Prințul ...este ministrul lui Dumnezeu pentru a înfăptui binele...el este delegatul lui Dumnezeu pentru a pedepsi faptele rele făptuite...Prinții acționează deci ca miniștrii lui Dumnezeu și ca locțiitori ai săi pe pământ. Căci prin ei, Dumnezeu își exercită puterea asupra împărăției sale. (Bossuet, *Despre bazele monarhiei absolute de drept divin*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Exprimați o opinie despre rolul monarhiei absolute, susținută cu trei informații din sursele **B, C și D.** **8 p**
2. Argumentați afirmația „(...) Prințul ...este ministrul lui Dumnezeu pentru a înfăptui binele“ utilizând o informație selectată din sursa **D.** **4 p**
3. Identificați o cauză care a împiedicat monarhia autoritară, prezentă atât în **sursa A**, cât și în **sursa B.** **2 p**
4. Precizați, pe baza **sursei B**, o instituție militară care susține monarhia absolută, numele principalului colaborator al regelui și titlurile religioase și laice deținute. **4 p**
5. Precizați data și faptul istoric petrecut în anul 8 din deceniul 10 al secolului al XVI-lea din mileniul II și menționați o consecință a acestuia. **5 p**
6. Numiți, din sursa C, o instituție a statului, precizați rolul acesteia și formulați un punct de vedere despre geneza spiritului modern. **4 p**
7. Numiți și caracterizați politică internă a unui suveran necreștin din Europa. **3 p**

Subiectul al II - lea

12 puncte

1. Urmăriți pe Harta *Marile descoperiri geografice* traseul expedițiilor lui Marco Polo și ale lui Cristofor Columb. Identificați o asemănare și o deosebire dintre acestea. **4 p**
2. Numiți pe baza Hărții, un stat care susține descoperirile geografice în Vest și o expediție a acestuia, și un altul spre Est căruia să-i descrieți traseul călătoriei. **6 p**
3. Precizați o cauză economică și o urmare pentru lumea europeană a Marilor descoperiri geografice. **2 p**

CONCURSUL NAȚIONAL „OLIMPIADA MICILOR ISTORICI – NICOLAE IORGA“

Etapa națională, 20 aprilie 2024,
BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

Clasa a VI-a

SUBIECTUL I:

(30 puncte)

1. **8p**
2 puncte pentru exprimarea oricărei opinii corecte
2 puncte pentru o informație din sursele B, C., D. (2 X 3p = 6p)
Ex.: Informația din sursa B: **„Puterea regală a devenit astfel recunoscută pretutindeni în Franța pentru prima dată.“**
Ex.: Informația din sursa C: **„Unul dintre cele mai remarcabile aspecte ale îndelungatei sale domnii a fost capacitatea ei de a încălca aproape toate regulile.“**
Ex.: Informația din sursa D: **„Dumnezeu i-a investit pe regi ca miniștri ai săi și domnește prin ei asupra popoarelor.“**
2. **4p**
2 puncte pentru exprimarea oricărui argument corect:
Ex.: **Monarhia de drept divin; Monarhul/suveranul/regele este reprezentantul lui Dumnezeu pe pământ.**
2 puncte pentru o informație din sursa D:
Ex.: **„...el este delegatul lui Dumnezeu pentru a pedepsi faptele rele făptuite...“**
3. **2p**
1 punct pentru o cauză: (1 X 2p = 2p)
Ex.: **disensiunile religioase/Război religios; războaie civile**
4. **4p**
1 punct pentru instituție
Ex.: **Armata**
1 punct pentru numele colaboratorului
Ex.: **Richelieu**
1 punct pentru precizarea unui titlu (1 X 2p = 2p)
Ex.: **titlul laic: duce**
Ex.: **titlul religios: cardinal.**
5. **5p**
2 puncte pentru precizarea datei
Ex.: **1598**
1 punct pentru precizarea faptului istoric
Ex.: **Edictul de la Nantes**
2 puncte pentru precizarea unei consecințe
Ex.: **promovarea toleranței religioase**
6. **4p**
1 punct pentru numirea instituției:
Ex.: **Consiliul de Coroană/Suprem**
1 punct pentru precizarea rolului instituției:
Ex.: **guvern al regatului**
2 puncte pentru formularea oricărui punct de vedere corect despre geneza spiritului modern:
7. **3p**
1 punct pentru numirea suveranului
Ex.: **Soliman Magnificul**
2 punct pentru caracteristica politici interne:
Ex.: **organizarea Imperiului Otoman**

SUBIECTUL AL II- LEA:

(12 puncte)

1. **4p**
2 puncte pentru oricare asemănare corectă
Ex. asemănare: **sunt europeni; sunt în slujba unor mari puteri.**
2 puncte pentru oricare deosebire corectă
Ex. deosebire: **Cristofor Columb traversează Oceanul Atlantic; călătorie/expediție maritimă; Marco Polo cale terestră: Europa, Asia.**

2. **6p**
2 puncte pentru oricare stat care susțin descoperirile geografice în Vest.
Ex. În Vest: **Spania–Expediția lui Columb – 1492.**
- 2 puncte pentru precizarea expediției geografice în Est
Ex.: **Expediția lui Vasco da Gama – 1498;**
- 2 puncte pentru descrierea expediției geografice în Est
Ex.: **De-a lungul coastei Africii, Circumvoluția/inconjurul Africii – Capul Bunei Speranțe, Marea Arabiei – Oceanul Indian.**
3. **2p**
1 punct pentru oricare cauză economică a Marilor Descoperiri Geografice
1 punct pentru oricare urmare pentru lumea europeană

SUBIECTUL AL III- LEA: **(26 puncte):**

1. **2p**
1 punct pentru numele regelui: Henric VIII. **1509-1547**
1 punct pentru perioada domniei: **1509-1547**
2. **10p**
2 puncte pentru caracteristica domniei: **Absolutismul**
4 puncte pentru numele a doi colaboratori: **Wolsey, Thomas More, Thomas Cromwell.**
2 puncte pentru titlul religios: **cardinal.**
2 puncte pentru titlul politic: **cancelar.**
3. **4p**
2 puncte pentru numirea măsurii care inițiază reforma: **Actul de supremație (1534).**
2 puncte pentru titlul adoptat de rege: **șef al Bisericii Anglicane.**
4. **4p**
4 puncte pentru descrierea reformei: **Au fost confiscate proprietățile Bisericii catolice din Anglia, mănăstirile desființate (2 X 2p = 4p).**
5. **4p**
4 puncte pentru exprimarea oricărui punct de vedere corect cu privire la Reforma Bisericii Catolice din Anglia.
Ex.: **A rupt Biserica din Anglia de sub tutela Romei/Papei.**
6. **2p.**
2 puncte pentru menționarea unui eveniment internațional care a afectat negativ o mare putere rivală a Angliei:
Ex.: **Distrușterea flotei spaniole în 1588 -Armada.**

SUBIECTUL AL IV- LEA: **(10 puncte)**
câte 1 puncte pentru fiecare din răspunsurile coeete. **(1 p X 10 = 10 p)**
1. A, 2. F, 3. F, 4. F, 5. F, 6. F, 7. A, 8. A, 9. A, 10. F.

SUBIECTUL AL V- LEA: **(12 puncte)**
câte 2 puncte pentru folosirea celor șase termeni într-un enunț istoric adevărat/corect. **(2 p X 6 = 12 p)**

NOTĂ: Se acordă 10 puncte din oficiu. Total general 100 de puncte. Nu se acordă punctaj intermediar.